

BERGROLLET

Personaltidning för CVA-UHF

Nr 3 1966 • Årgång 17

**VÅG UT
och
VÅG IN**

AKTUELLA HÖRNAN.

JEPPE och JULIA JORT

— namn-
pristävlingen
avgjord

Intresset för ett lämpligt namn på familjen Hjort vid CVA har varit uppseendeväckande stort. Förslagen har gått ut på de flesta kända kärlekspar från nyare och äldre tid, från Sverige och fjärran kontinenter. Några väckte kanske tragiska tankar som Romeo och Julia, medan andra som Humle och Dumle inte passade så helt i jämförelse med förebilderna i TV. Även utrikiska räknatal förekom och seriemagasinens figurer. Någon anspelning på Disney's Bambi förekom däremot inte.

Namnjuryn sammanträdde, valde och vrakade och enades till slut genom att ta namn från två olika förslag. Namnen skall börja med J. Det blev Jeppe och Julia. Det visade sig att förslagsställare i båda fallen var den vid tävlingar i Bergtrollet tidigare så segerrike O. Elgeby. Vi gratulerar till segern.

Omslagsbilden:

Våg in. Våg ut. Antenntorn vid relästation på radiolänkstråk. Se vidare artikel om CVÖ sid. 8.

BERGTROLLET

Personaltidning för Centrala Flygverkstaden och FF Underhållsavdelning Förrådsbyrån, Arboga.

Ansvarig utgivare:

CCVA v. dir **A Högfeldt**

Redaktör:

Ragnar Fr Bengtson

Tel. 494

Redaktionskommitté:

Gunnel Rydeborg, tel. 400, Carl-Rickard Ekblad, tel. 106, Carl-Hugo Dahlström tel: 169, Gunnar Gustavsson, tel. 272, Christer Nilsson, tel. 401.

Vi hälsar välkommen till CVA

Ida Adamsson, extra kvälls- städerska	avd 380	Rolf Jansson, driftingenjör	522
Inger Andersson, kontorsbiträde	776	Marianne Johansen, biträde	480
Lennart Backlund, hjälpmontör	278	Gun Carlsson, kontorsbiträde	970
Christina Bengtsson, kontorsbiträde	370	Rolf Landernäs, telemontör	274
Fred Burman, ingenjör	360	Nils-Göran Larsson, telemontör	281
Karin Eklund, extra kvällsstäderska	380	Lars Lennbom, hjälpmontör	278
Roger Eriksson, brandman	840	Börje Olsson, telemontör	283
Ann-Britt Gustavsson, teleprovare	570	Svante Ohlson, ingenjör	515
Göran Gustafsson, ingenjör	515	Ragnar Persson, ingenjör	524
Maj-Britt Gustavsson, biträde	360	Harrieth Pegewall, kontorsbiträde	970
Thomas Gårdhagen, ingenjör	623	Jonny Stenbacka, ingenjör	516
Conny Hammarquist, telemontör	283	Thomas Svensson, flygunderingenjör	502
		Bengt Söderling, verkstadsbud	110
		Rolf Thyberg, hjälpmontör	274

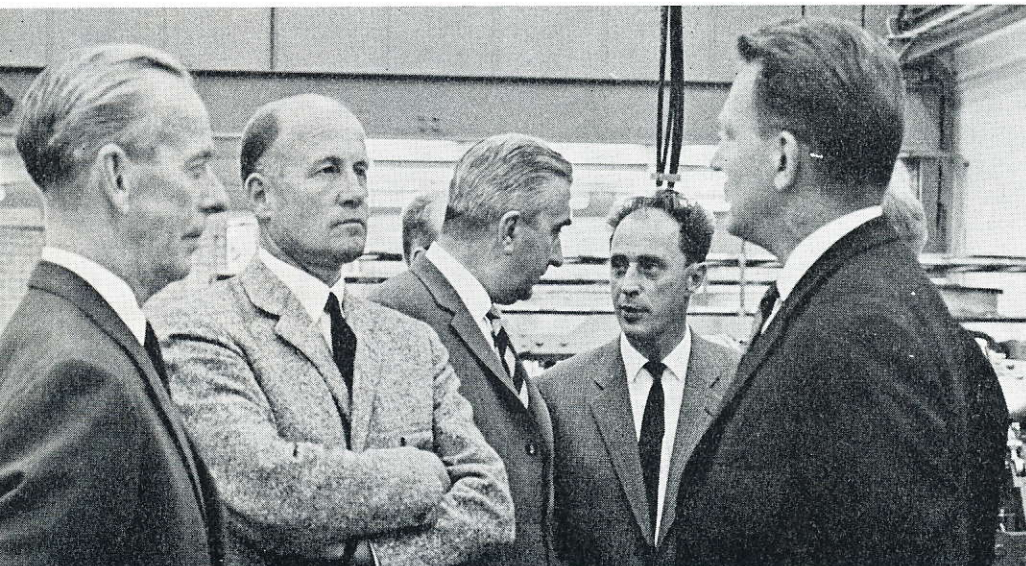
Främja förslagsverksamheten!

förslagen filur funderar fram finurliga förslag

Karl Norling kopplar om på nya vågor

Hänt se'n sist

ur CVA-chefens dagbok

Generalmajorerna G. Falk och S. Wåhlin lyssnar till ing H. Jersbys orientering om motorverkstaden.

Målarverkstaden

Målarverkstaden är flyttad från berget till gamla provbocken där ändamålsenliga lokaler inretts.

I de gamla utrymmena skall bli ett modernt teleanstrumentlaboratorium inredas.

T IV

Över rb-avdelningen har läktaren utbyggt över hela tunneln. Detta utrymme skall delas av rb-sektionen och el-sektionen. Tillkommande ytan utgör ca 300 m². Orsaken till utbyggnaden är utrymmesbehov för elsektionen.

Förråd

Bakom telehallen gjutes en "platta" för en förrådslokal vari nytillkommande telemateriel skall förvaras.

Provplats

På högsta punkten av berget iordningställes en provplats för en radarstation.

Bättre ventilation

Ventilationsanläggningen i T IV är nu helt inkopplad. Efter diverse justeringar bör luften i tunneln bli bra.

Startbanan

Målning av siffror etc har utförts på startbanan. Dessutom har förstärkningsarbeten gjorts i banändarna.

Fotbollsplanen

Nya planen — nu med internationella mått — är klar för spel.

Brandmästare Harry Odenhult kampberedd.

GÄSTBOKEN

10 juni

Militieombudsmannen (MO) H. Henkow åtföljd av sina närmaste experter inspekterade vissa delar av CVA såsom kassan, säkerhetstjänsten och transportavdelningen. Inga väsentliga anmärkningar framfördes.

Civilingenjör Gustaf Rylander höll föredrag och orienterade om "Tidskal-kylering av ingenjörsarbete".

20 juni

Överinspektör H. Jansson, Statens elektriska inspektion, var vänlig att be-

söka oss för att diskutera olika ansvarsfrågor i samband med att vi bygger eller från in- eller utlandet köper testutrustningar.

29 juni

Studiebesök av årets flygingenjöraspiranter.

13 juli

Kungl Sjökrigsskolans marinintendekadetter gjorde ett "semesterbesök" vid CVA. Verkstadsingenjör Bäck såsom tjt CCVA gav information om och visade CVA. I ett brev, som anlänt efter besöket, framgår att avstickaren till CVA var väl värd att göra.

10 augusti

På inbjudan av CFF företog chefen för Arméförvaltningen (CAF) generalmajor S. Wåhlin ett besök vid CVA, DC och UHF.

Generalmajor Wåhlin är från den 1 oktober tjänstledig från befattningen som CAF och skall såsom ordförande i Försvarets förvaltningsdirektion förverkliga planerna på ett gemensamt materielverk.

Vid besöket i Arboga deltog från FF förutom CFF, generalmajor G. Falk, tekn dir P. Jurander, avd dir Å. Thorsén samt major B. Hagelborg.

17—18 augusti

Arbetsgruppen HIFAB - FFV - CVA, som arbetar med underlaget för CVA:s överförande till FFV, hade förlagt sitt sammanträde till CVA.

Arbetsgruppen avser kunna lämna sitt förslag till FFV under september månad.

CVA nya pulverbrandbil

1.500 kg bikarbonat mot flygplansbrand

CVA har fått ett nytt motorfordon av stora mått och säreget utseende. Cen-

tralt på bilen står en stor behållare, som rymmer 1.500 kg eldsläckningspul-

Marktele på flygdag

ver, mest bestående av bikarbonat. Detta pulver kan pressas ut med tryckluft. Luften kommer från 4 stycken 47,5 liters tryckluftbehållare, som håller ett fyllnadstryck av 200 kg/cm². De är placerade omedelbart framför pulverbehållaren och sammankopplade till en enhet med en Tempus anläggningsregulator, som har så stort genomlopp att pulveraggregatet får en mycket hög kapacitet. Drivgasen utlöses med en anordning, som påverkas av en fotpedal.

För spridning av pulvret har bilen en kanon monterad på en svivel över behållaren. Kanonen kan härigenom riktas åt alla håll. Den är dessutom höj- och sänkbar ca 30° i förhållande till horisontlinjen. För riktningen är kanonen försedd med handtag. Strålen kan regleras med en avstängningsventil, som också sitter lämpligt till för handmanövrering. Pulverkanonens kapacitet är ca 30 kg/sek. Vid full effekt tömms aggregatet på 50 sekunder.

Utöver detta har bilen 2 st. slanguttag med en kapacitet av ca 7 kg/sek på vardera vid spridd stråle.

Bilen — en Volvo Viking — har fyrhjulsdraft och vinsch, så att den kan ta sig fram även i den svåraste terräng.

H. Odenhult

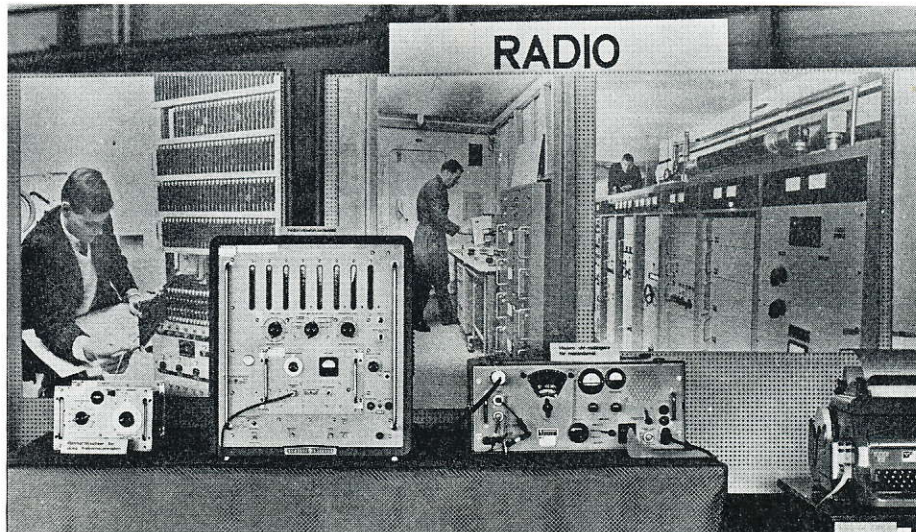
Lennart Larsson slutar

Lennart Larsson.

Efter 15 års tjänst vid CVA avtackades den 30 augusti förrådsarbetaren Lennart Larsson, som uppnått pensionsåldern. Larsson har den sista tiden varit sjukskriven, varför avtackningen ägde rum i hemmet, där man samlades kring dukat kaffebord.

Många varma ord riktades till den nyblivne pensionären för utmärkta arbetsinsatser och gott kamratskap under CVA-åren. Företagets talan fördes av överingenjör Lars-Harry Larsson. Han överräckte blommor och ett present-

Del av CVA bildmontage.

I samband med flygdagen den 12 juni vid F21 i Luleå anordnades en utställning av marktelemateriel. Dels visade den civila industrien exempel på sina produkter — utställare var bl a L. M. Ericsson och Saab — och dels visades ren flygvapenmateriel. CVA, som är huvudverkstad för marktelematerielen, svarade för ett uppmärksammat inslag i utställningen. Det skedde i form av stora bildmontage som åskådliggjorde CVA-verksamheten på telesidan.

— Flygdagen och utställningen blev mycket lyckad, berättar ingenjör Lennart Akerlund vid F21. Vi räknade in omkring 5.000 åskådare som i det strålände vädret fick en fin flyguppvisning till livs. Utställningen blev också livligt uppmärksammat, inte minst av industrins representanter.

UHF reservdelssystem

I UHF:s reservdelssystem som även innefattar filialförråden, har de tidigare anvisningarna för behandling av material och reservdelar med tillhörande frågor helt omarbetats och finns nu samlade i en pärm benämnd "ANFIL", (anvisningar för filialförråd).

Detta har bl. a. föranletts av:

1. Nya filialförråd har etablerats och ny personal har tillkommit.
2. Rutinändringar för filialförråden i samband med pågående modifiering av rd-systemet.
3. Likformig tillämpning av anvisningarna för filialförråden.

Under V24 och V25 hade CV och flj-personal sammankallats å UHF för genomgång och diskussion av de nya anvisningarna.

kort på Bergtrollet. Kamraterna på materielavdelningen uppvaktade med en penninggåva och blommor, som överlämnades av förvaltare Birger Haglund och förrådsmästare Sigvard Nilsson. FCPF:s representant Göte Orre tackade med blommor från föreningen.

Alla tillönskade Lennart Larsson ett snart tillfrisknande och många lyckliga år.

Även inom inköps- och förrådssektionen har en hel del ändringar och förbättringar vidtagits. Bl. a. har leveransuppföljningsrutinen lagts om. Den manuella leveransuppföljningen med kortplockning å inköpssektionen har borttagits och i stället har man nu en datamässig översikt veckovis, som bl. a. utvisar mottagen kvantitet, godkänd och betald mängd.

Även inköpssektionens arkiv har helt ändrats för att få det mera lättarbetat och överskådligt. Lokalerna har ändrats och personal omflyttats för erhållande av snabbare genomloppstid å inköpsärendena.

Uppföljning av övriga rutiner inom sektionen pågår.

För kontrollavdelningens del gällde det att nedbringa genomloppstiden av ankommande materiel. Dagligen rapporteras nu datamässigt allt ankommande gods till DC. DC framställer därefter veckovis en leveransöversikt av mottagen, godkänd och betald materiel. Dessutom har speciella anvisningar och flödesplaner för kontrollarbetet uppgjorts vilket bör underlätta arbetets genomförande.

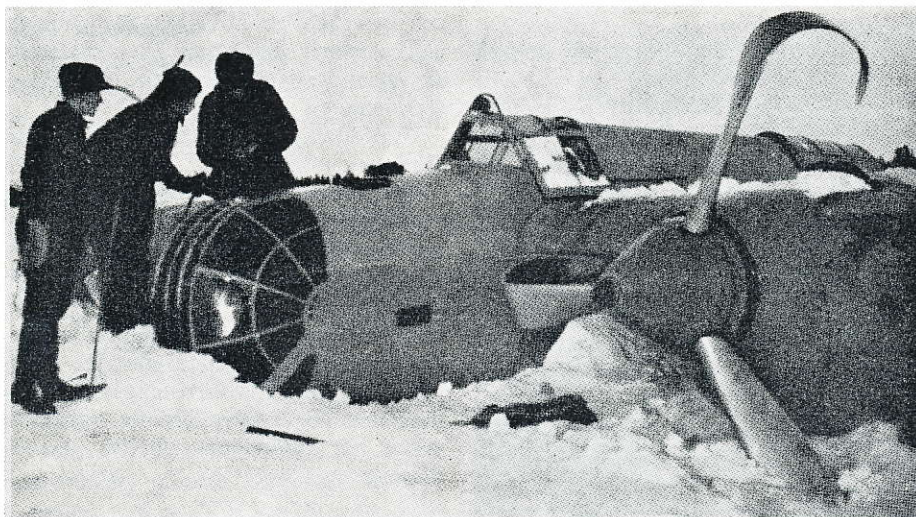

Generallöjtnant Björn Bjuggren. 1939–1940 stabschef vid F19.

Tidigt den 30 november 1939 anfölls Finland efter en sommar och höst av alltmer stegrad diplomatisk aktivitet av sovjetiska mark- och flygstyrkrafter. Det så kallade vinterkriget mellan Sovjet och Finland var ett faktum.

Redan samma dag började några svenska arméofficerare planera uppsättande av en svensk frivilligkår. Inom Flygvapnet tog man upp frågan om ett frivilligt svenskt flygförband.

Den 12 december kallades jag till dåvarande flygstabschefen Bengt Nordenskiöld som frågade om jag var villig att följande morgon flyga till Finland för att i finska högkvarteret med fältmarskalk Mannerheim och den finske flygvapenchefen Lundqvist diskutera förutsättningarna för deltagande av ett svenskt frivilligt flygförband. Den styrka det kunde bli frågan om var tolv Gloster Gladiator (J 8) och fyra lätta bombplan typ Hawker Hart (B 4). Förbandet förutsattes operera i norra Finland. Det fick inte användas i södra Finland eller utom finskt territorium utan svenskt medgivande.

F 19

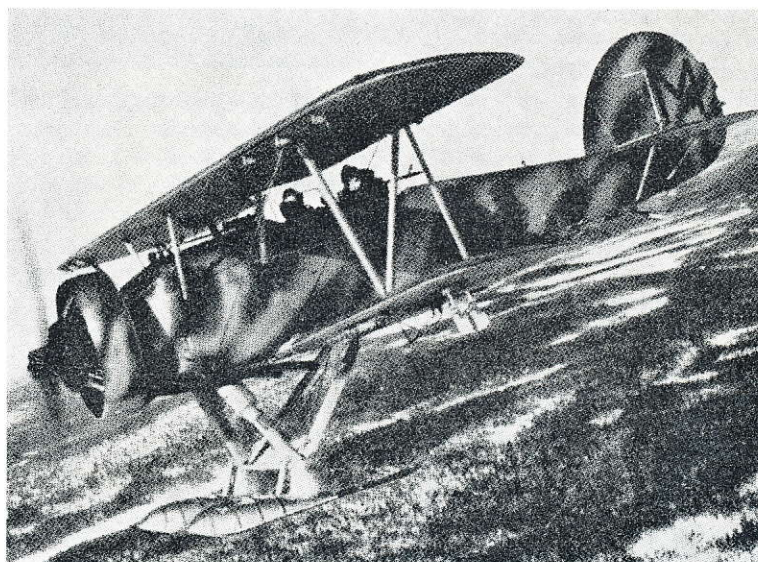
FLYGFÖRBAND I KRIG

Den 17 december var jag tillbaka och lämnade chefen för Flygvapnet, Friis, samt Nordenskiöld en orientering om krigsläget och resultatet av diskussionerna i finska högkvarteret. Fältmarskalk Mannerheim accepterade på Finlands vägnar med tacksamhet det svenska erbjudandet. Han ville särskilt framhålla betydelsen av att förbandet snarast möjligt inträffade i Finland. Situationen var mycket allvarlig.

Den 26 december avgick förläggningstrupp till norra Finland. Nyårsafton inträffade markstyrkan i Veitsiluoto intill Kemi, F 19 blivande bas.

Den 7 januari var basen hjälpligt ordnad för att mottaga flygstyrkan. På grund av dåligt väder kunde flygstyrkan landa först den 10 januari på eftermiddagen.

Den 12 januari genomförde flygstyrkan sitt första stridsuppdrag. På grund

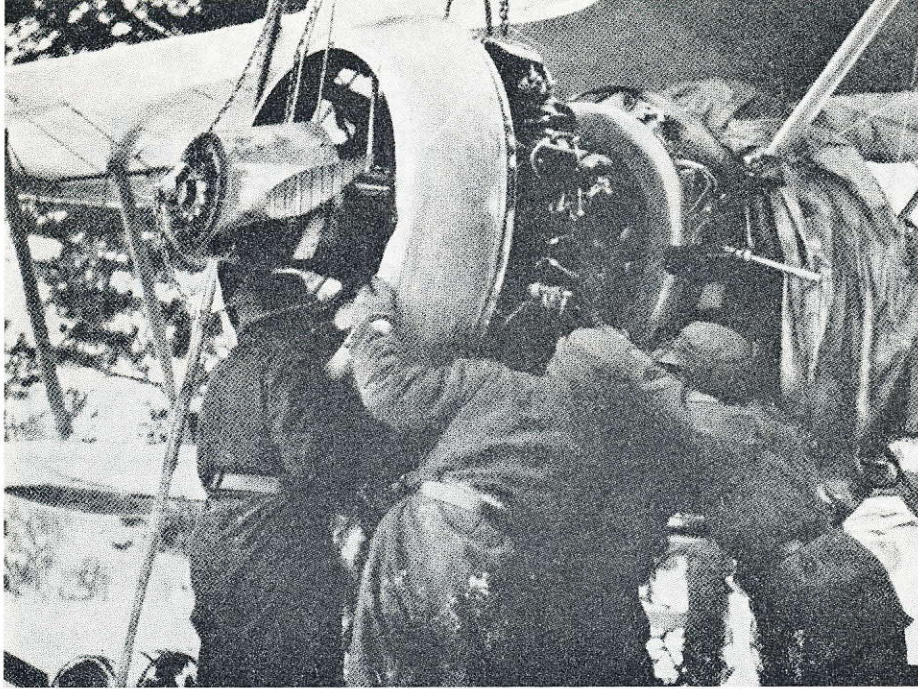
Lätt bombplan över Finlands vidder.

Den 18 december biföll regeringen chefens för Flygvapnet framställning. Den 19 december startade organisationsarbetet under major H. Beckhammars, blivande chef för F 19, ledning. Den 20 december utfärdades den första "flot-

av omständigheterna kom det att bli ett i hast improviserat företag. Sovjetiska markstyrkrafter och förläggningar vid Märkäjärvi anfölls. Ett sovjetiskt jaktflygplan sköts ned i luften, ett annat förstördes på marken. Två svenska B 4:or kolliderade under stigning efter anfallet. Förarna räddade sig med fallskärm men tillfångatogs av ryssarna. En spanare omkom. Flygsignalisten i det andra planet lyckades ta sig tillbaka till egna linjer. En tredje B 4 anfölls av sovjetiskt jaktflyg och tvingades nödlanda efter motorstopp. Besättningarna kunde ta sig tillbaka till egna linjer.

Verksamheten efter första företaget koncentrerades på jaktförsvaret av Rovaniemi, Kemi och Uleåborg samt utsträcktes senare även längre österut. Enda återstående B 4, senare två efter förstärkning från Sverige, användes för

Ett av fänrik Tehler nedskjutet bombplan besiktigas.

Motorbyte i vinterkylan

mörkeranfall mot sovjetiska förläggningar och transporter i Märkäjärvi-Sallaområdet.

Trots att förhållandena var mycket primitiva — jaktstridsledning i modern mening saknades, radio- och telefonförbindelserna var dåliga, bastjänsten en ständig improvisation med små medel och som ställde stora krav på markpersonalens initiativ och förmåga — kunde F 19 till en viss grad bestrida fienden luftherraväldet (tidigare hade intet finskt flyg funnits i norra Finland) och irritera hans markstridskrafter.

Under de 62 dagar som F 19 deltog i vinterkriget innan vapenstilleståndet den 13 mars förekom flygföretag alla dagar utom två. I genomsnitt var 60 procent av disponibla flygplan i verksamhet. Sammanlagt sköts ned eller förstördes på marken nio sovjetiska jakt- eller bombplan.

Förutom de flygplan som förlorades under F 19 första flygföretag gick en J 8 förlorad under luftstrid. Föraren omkom. En J 8 totalhavvererade under kontrollflygning (skidorna vek sig bakåt under dykning). Föraren omkom. På grund av dessa och andra haverier hade F 19 flygplanspark i början på mars nedgått till sex J 8:or och två B 4:or. Härtill kom en Waco och en Junker F 13 som användes som transportplan.

Beträffande F 19 öden och verksamhet, våra erfarenheter m. m. hänvisas intresserade till kapitel 8 i boken *Attack, Minnen från 35 års flygtjänst* (Norstedts 1965) samt F19 handlingar varav ett exemplar finns i Kungl. Krigsarkivet, ett i Flygvapnets arkiv.

B. Bjuggren

Ett av flottiljens jaktplan startar för att möta fienden.

Sport X-tra

CV-spelen

CV-spelen 1966 avgjordes i Arboga den 16 och 17 sept., varvid IFFA tog sin 4:e inteckning i tävlan om vandringspriset.

IFFA fick totalt 47 p, följt av CVM IF med 33 p och CVV IF kom upp till 30 p

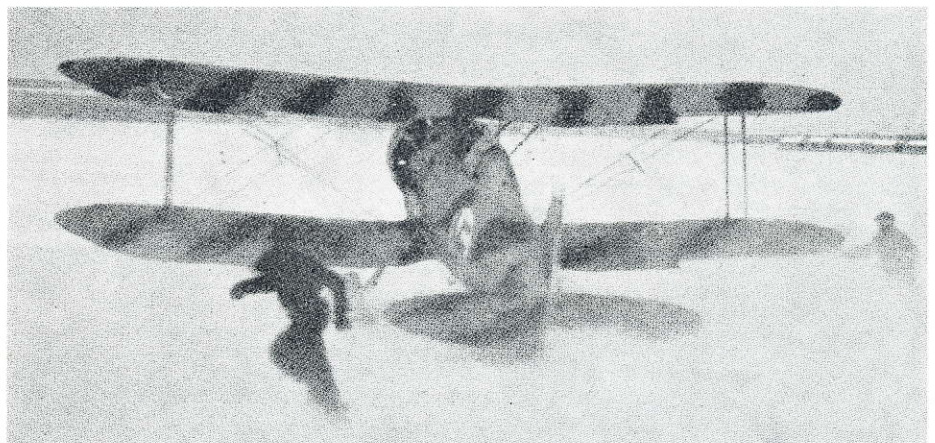
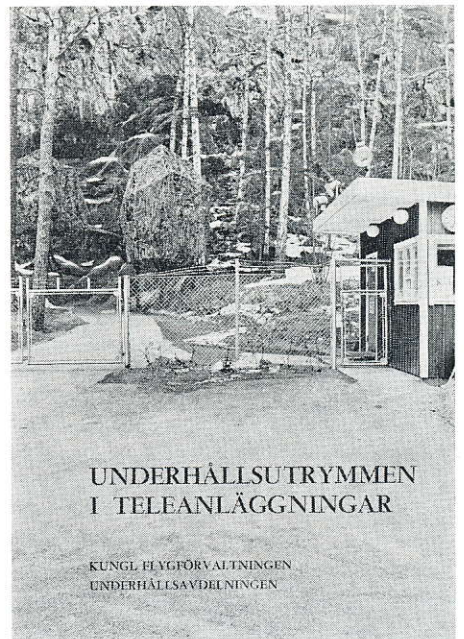
Utförligt referat i *Bergtrotlet* nr 4/1966.

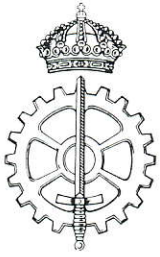
LOKALINFORMATION

Ett uppdrag av mera ovanligt slag för CVA har varit, att åt flygförvaltningen utarbeta en informationsskrift "Underhållsutrymmen i teleanläggningar". Med publikationen vill flygförvaltningen ge projekterande och beslutande myndigheter på byggnadssidan riktlinjer vid utformning av nya anläggningar. Till denna typ av anläggningar räknas bl a luftförsvarscentraler, radarstationer och radiolänkanläggningar.

Den 1 januari 1964 inordnades praktiskt taget all statlig verksamhet under arbetarskyddslagen. Detta ställer större krav än tidigare på inrättandet av fasta arbetsplatser. En del av boken behandlar därför dessa frågor.

Texten har utarbetats av Arne Norberg och Olle Göransson, Reinhold Carlsson svarar för det omfattande bildmaterialet, redigeringen är gjord av Henry Sidén och tryckningen har utförts av Arboga Boktryckeri AB.

Försvarets Fabriksverk

Kvalitetsinställd försvarsindustri

Försvarets Fabriksverk är en industri-koncern, som omfattar ett 20-tal skilda företag och anläggningar, utspridda över hela landet från Boden i norr till Lund i söder.

Den svenska regeringen och den svenska riksdagen beslöt år 1943 att till en statlig koncern sammanföra de statliga verkstäder, som nyproducerar vapen och ammunition. Av dessa hade flera respektabel ålder och tradition. Det i koncernen ingående Akers Krutbruk har anor ända från Gustav Vasas tid och Carl Gustafs Stads Gevärsfaktori, som tillverkat handeldvapen sedan Karl XIV Johans dagar, har firat sitt hundraftioårsjubileum.

Ungefär tio år senare uppdrogs åt denna koncern — FÖRSVARETS FABRIKSVERK — att organisera, bygga och driva regionala tvätterier för försvarets och för de stora civila sjukhusens behov. Man har i Sverige alltså den kuriösa situationen att de statliga försvarsmateriefabrikerna också är landets utan konkurrens största tvätterikoncern med en årlig omsättning c:a 40 miljoner kronor.

För närvarande utreds möjligheten att till Försvarets Fabriksverk överföra också alla de försvarets verkstäder och övriga anläggningar, vilkas uppgift är att underhålla arméns, marinens och flygets materiel. Om detta realiseras, kommer antalet anställda i Försvarets

Generaldirektör Gunnar Svärd chef för Försvarets Fabriksverk.

Fabriksverk att stiga från knappt fem-tusen till över tiotusen.

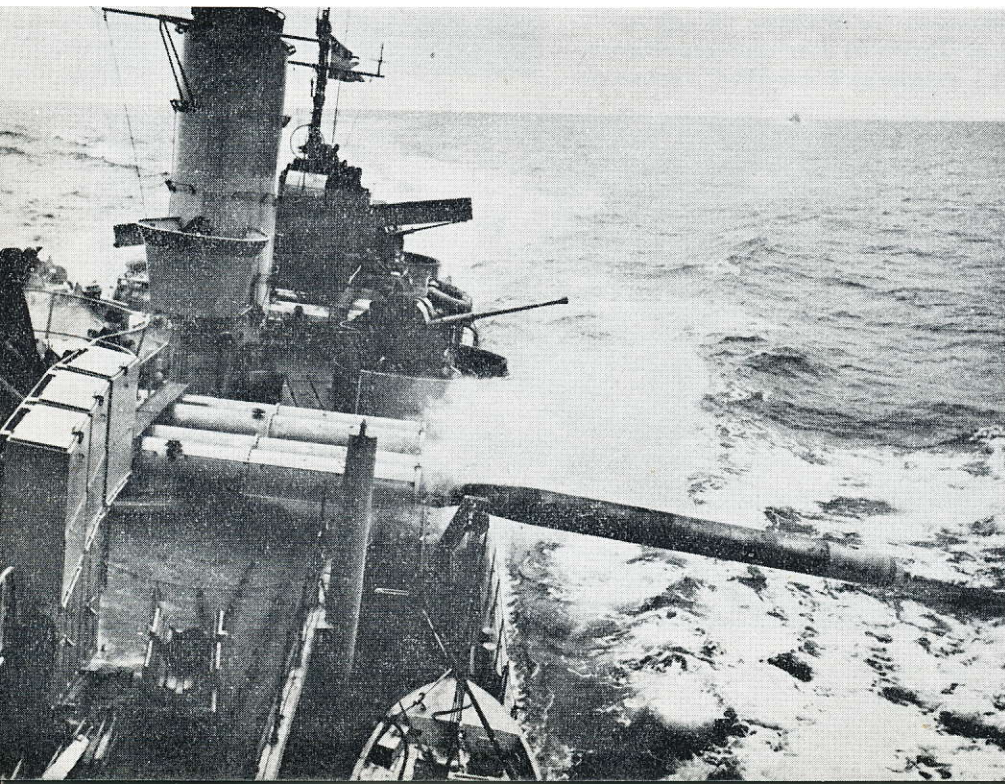
Försvarets Fabriksverk är ett statligt affärsdrivande verk, som arbetar i öppen konkurrens med in- och utländska civila tillverkare. Det har icke någon monopolställning eller någon prioritet i fråga om leveranser till svenska försva-

ret. Det förekommer dock även givande samarbete med civila storföretag såsom exempelvis Husqvarna Vapenfabrik och Saab.

Som industrikoncern omfattar verket för närvarande bl. a. fem fabriker för tillverkning av vapen, ammunition, torpeder och kylkompressorer, en konfektionsfabrik, tolv tvätterier och fyra verkstäder för sammansättning av ammunition. Därutöver ingår teleunderhållsverkstad i Göteborg (FTG).

Ägaren — staten — satsar kapitalet och ställer rörelsemedel till förfogande. Koncernen förräntar och amorterar kapital och rörelsemedel.

Företagsledningen i Försvarets Fabriksverk har investerat betydande ekonomiska resurser och personell kapacitet i tekniskt utvecklingsarbete. Detta utföres dels på direkt beställning av försvaret, dels för koncernens egen räkning och på dess egen risk. I det förra fallet tillhör resultatet givetvis beställaren. Om Försvarets Fabriksverk utnyttjar dessa utvecklingsresultat för försäljning på ut-

55 cm torped i avskjutningsögonblicket från jagaren "Småland". Torpeden tillverkad av Torpedverkstaden, Motala.

FÖRSVARETS FABRIKSVERK

STYRELSE

FÖRSVARETS FABRIKSVERKS STYRELSE

HUVUDKONTOR

GENERALDIREKTÖR						
Överdirektör						
Direktion						
A	B	E	O	P	S	T
Personal- avdel- ningen	Anlägg- ningsav- delning- en	Ekonomi- avdel- ningen	Organisa- tionsav- delning- en	Produk- tionsav- delning- en	Försälj- ningsav- delning- en	Tekniska avdel- ningen

PRODUKTIONSENHETER

Åkers Krutbruk	ÅKB	Torpedverkstaden	CTV
Zakrisdalsverken	Z	Beklädnadsverkstaden	CBV
Vanäsverken	V	Teleunderhållsverkstaden Göteborg	FTG
Carl Gustafs Stads Gevärsfaktori	CF	Överskotts-försäljningen	Ö

Centraltvätterierna	C	Centralt tvätteriråd
Tvätteriernas Centralkontor	TvCK	
Tvätteriet Stockholm	TvS	Lokala tvätteriråd
Tvätteriet Boden	TvB	
Tvätteriet Visby	TvVi	
Tvätteriet Långsele	TvLå	
Tvätteriet Ödeshög	TvÖg	
Tvätteriet Alingsås	TvÅ	
Tvätteriet Lund	TvLd	
Tvätteriet Umeå	TvU	
Tvätteriet Karlstad	TvKd	
Tvätteriet Landskrona	TvL	
Tvätteriet Karlskrona	TvK	
Tvätteriet Ockelbo	TvO	

landet, betalar koncernen royalty till vederbörande myndighet.

Målet för den egna utvecklingsverksamheten är att utreda alternativa systemlösningar, utveckla och konstruera de bästa av dessa, så att största möjliga tillförlitlighet och högsta möjliga kvalitet uppnås. De så utvecklade produkterna förberedes för kvalitetsinriktad produktion och är föremål för fortlöpande modernisering och vidareutveckling. Genom denna utveckling har Fabriksverket blivit ett modernt konkurrenskraftigt företag såväl i Sverige som på exportmarknaden.

Antalet anställda är för närvarande närmare 4.500 personer varav drygt 1.200 tjänstemän. I detta ingår cirka 350

specialister och andra tekniker för utvecklingsuppdragen.

Årsomsättningen är över 165 miljoner kronor.

Försvarets Fabriksstyrelse leder och samordnar koncernens verksamhet. Den var tidigare placerad i Stockholm, men

flyttades 1965 till Eskilstuna. Chef är generaldirektör Gunnar Svärd.

Av de produkter, som utgår från Försvarets Fabriksverk dominerar inom området "mediumpansarvärnsvapen" det 84 mm rekylfria granatgeväret, Carl Gustaf M2. Med detta kan man uppnå 50 % träffsannolikhet mot rörliga stridsvagnsmål på 400 m avstånd under ogynnsamma förhållanden. Eldhastigheten är sex välriktade skott per minut. Granaterna slår igenom alla kända stridsvagnars pansarskydd.

Granatgevärssystemet är efter omfattande prov i konkurrens med andra vapen införd i ca 15 arméer.

För Flygvapnet har Försvarets Fabriksverk utvecklat och producerat en 120 kg sprängbomb, som kan fällas i överljudhastighet.

Vid torpedverkstaden i Motala utföres alla slag av arbeten på torpeden från utveckling, produktion till översyn. Därutöver tillverkas kanonröret till fpl J35 Drakens katapultstol.

Ammunition för alla ändamål och av olika slag är annars den dominerande produktionen vid olika fabriker. Detta hindrar inte att just bland denna hittar man tillverkning av kylkompressor och hela kylsystem.

Inom koncernen finns centrala beklädnadsverkstäder i Karlskrona, som har lång erfarenhet, när det gäller kvalitetstillverkning av såväl militära uniformer som civilkläder med elegant snitt och stor slitstyrka. Utöver en mycket stor del av våra militärer går post-, tele- och järnvägspersonal klädda i tjänsteuniform härifrån.

Slutligen handhar Försvarets Fabriksverk, utöver tidigare nämnda tvätterier och teleunderhållsverkstad, överskotts-försäljning av kronans materiel. En dylik försäljning finns i ett uppblåst tält vid Industrigatan i Arboga.

Fabriksverket är inte bara en viktig faktor för att uppbygga och vidmakthålla ett bra försvar utan även en betydelsefull och rationell del av den statliga företagsverksamheten.

120 kg. sprängbomb, m/61, längd c:a 1,6 m. Kan användas vid såväl lågfällning som dykning från hög höjd. Tillverkare: Försvarets Fabriksverk.

CVÖ

en utpost i norr

CVÖ är ett påhitt av Bergtrollet, d v s i den officiella nomenklaturen finns inte den beteckningen. Det riktiga namnet på CVA:s filial i Östersund — en sådan finns även om många CVA-are inte vet det — är Norra Underhålls-området. Från A som i CVA till Ö som i CVÖ är det ganska långt, men inte längre än att Bergtrollet kunde göra en snabbvisit en strålande sensommar dag.

embryo med utvecklingsmöjligheter

Man kan med bästa vilja i världen inte påstå att Östersundsfilialen är imponerande, i varje fall om man håller sig till den del av verksamheten som är förlagd till själva Jämtlandsmetropolen. På källardörren till ett relativt nytt hyreshus i Karlslund — ett ytterområde med en bondgård som närmaste granne — finner man skylten Centrala Flygverkstaden. Innanför dörren döljer sig en tämligen liten kontorslokal, ett något större verkstadsutrymme, och resten är förråd.

— Nej det är inte stort men det är ett embryo med utvecklingsmöjligheter, säger Arne Norberg som tillsammans med filialchefen Nils Storm är Bergtrollets ciceron. Personalen uppgår till knappt tioalet man — exakt samma styrka som 1962 flyttade från Arboga till Östersund.

Filialchefen Nils Storm framför det hyreshus i vars källare CVA:s filial i Östersund är inrymd.

Arbetsuppgifterna består i radiolänk-tillsyn, reparationer och förrådshållning. Om själva basen är liten så är verksamhetsområdet desto större. Norra Underhållsområdet sträcker sig från norra Dalarna till Lapplandsgränsen, varav följer att filialens personal praktiskt taget ständigt befinner sig på resande fot.

Från basen i Östersund utgår varje morgon arbetsgrupperna. Inte mindre än fem fordon, och i lyckligaste fall en helikopter, förfogar den lilla styrkan över. Det säger något om arbetets karaktär. Det gör också körstatistiken. Genomsnittlig körsträcka per dag ligger omkring 30 mil.

Problemet med de långa avstånden var just en av anledningarna till att filialen upprättades för snart fem år sedan. Det blir naturligtvis billigare, mera rationellt och från beredskapssynpunkt förmånligare att ha personalen stationerad mitt i distriktet, än att sköta verksamheten helt från Arboga.

Vad utvecklingsmöjligheterna beträffar är det inte osannolikt, att det lilla embryot så småningom växer ut till en central televerkstad. I varje fall lär in-

tentionerna gå i den riktningen i de högre instanserna.

— Ett besök hos oss en så här vacker dag ger knappt halva sanningen om våra arbetsförhållanden, påpekar Nils Storm. De långa kalsongernas natt bryter ut i mitten av september och pågår i värsta fall fram till midsommar. 36 minusgrader och meterdjup snö sätter då en något bister piff på jobbet.

Arbetsplatserna — anläggningarna ute i distriktet — ligger i medeltal milen från plogad väg.

— Tjänsteskidor ingår i standardutrustningen vintertid, förklarar Nils som inte skulle ha något emot att få utöka fordonsparken med en eller annan snöskoter.

— Bistert klimat och besvärlig terräng är värdefulla tillgångar för den här filialen, kompletterar Arne Norberg. Östersundsgruppen används nämligen som försökskaniner. Här har vi möjligheter att i egen regi prova materiel och utrustning under svårast tänkbara förhållanden.

Det verkar inte som om filialpersonalen vantrivs i den rollen.

Reinhold Nilsson är tillsynsman på en av anläggningarna. En bygdens son som man skall prata älgjakt med. Här kommer han med dagens vattenleverans.

Kaffepaus på en av filialens "utpunkter". Från vänster filialchefen Nils Storm, feriearbetande Hans Tingström, Jan Bölenius, anläggningens lokale tillsynsman Reinhold Nilsson samt Nils Jansson.

Bättre kontakt - och så en snöskoter...

Att vara CVA-pionjär i den gamla republiken Jämtland är tydligen en idealisk tillvaro. Missnöjet får inte stor plats i trivselkören när man penetrerar stämningen hos Östersundsgruppen.

Men visst har man önskemål och varför inte ta dem först. De kan koncentreras i två punkter:

1. Bättre facklig kontakt med moderverkstaden.

2. Snöskotrar.

På något sätt ger dessa önskemål CVA-utpostens situation i ett nötskal: De långa avstånden från det företag man tillhör, och de klimatiska problem man har att brottas med.

— Det är nästan bara fördelar med att bo och arbeta här, säger *Nils Storm*, och jag tror att samtliga i vår grupp har den inställningen. Visserligen är vi "jäviga", alla utom en är norrlänning, men personalstatistiken säger en del om trivseln. Samtliga som 1962 flyttade hit från Arboga är fortfarande kvar.

— Men visst har vi en känsla av att befinna oss lite vid sidan om. Personligen är jag djupt besviken över den dåliga kontakten på det fackliga området med moderverkstaden. Vi är nästan helt bortglömda. Någon form av regelbunden kontakt borde kunna upprättas.

Säger *Nils Storm* som är född i Östersund och som anser att en tillvaro utan möjlighet till fiskeraider i fjällvärldens rödingsjöar inte är mycket att hurra för.

— Nej inte flyttar man härifrån frivilligt, vad har Arboga att visa upp som tål konkurrens med den jämtländska naturen och dess möjligheter till friluftsliv.

— Självklart att man trivs i Östersund, understöder *Nils Jansson* som också har ett jämtländskt förflutet. Dessutom är ju arbetet friare och kanske mera intressant än på ett stort företag. Nackdelen är det ständiga resandet. Det går väl an sommartid, men vint-

rarna kan bli besvärliga. När får vi funktionsdugliga vinterfordon?

— Jag har fått precis det jobb jag önskat och på en idealisk plats, säger *Jan Bölenius*. Han skulle kunna tas som exempel på lyckad arbetsmarknadspolitik. Jan är ångermanlänning — det är nästan lika fint som att vara jämte — hade svårt att få jobb på hemorten, genomgick omskolning och placerades på CVA. Bara tre månader efter anställningsdagen hamnade han i Norrland igen.

— Det bästa som kunde hända mig, säger han.

En tillfällig norrlänning och medlem i Östersundsgruppen var *Hans Tingström* som feriearbetat sommaren igenom i Östersund. CVA-are är han via verkstadsskolan och CVA-are tänker han om möjligt bli sedan han klarat av sista terminen vid Teknis i Arboga.

— Helbra sommarjobb, men det blir förstas lite långt till tjejen.

HANS TINGSTRÖM:
Bättre feriejobb kan man inte få.

NILS JANSSON:
Ett fritt arbete men långa resor.

JAN BÖLENIUS:
Åter i Norrland, det är toppen.

Ordnar och medalj på UHF

UPPHITTAT

CUHF Karl Hultman

Byråch Eskil Östlund

Städ. N. V. Andersson

DIN CYKEL?

Hurra!

Den är funnen, Din gamla cykel, som jag förstär Du letat efter i många år. Den har stått i cykelstället vid administrationen vid CVA hela tiden. Si.

H. M. Konungen har i extra ordenskapitel den 6 juni 1966 i nåder utnämnt till Riddare av Kungliga Nordstjärneorden byråchefen Karl Hultman och byrå-

direktör Eskil Östlund.

Kungl. Maj:t har den 13 maj tilldelat städaren N. V. Andersson medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst.

HÖRT och HÄNT på UHF

■ Kurs för vidareutbildning av avsynare kommer att starta under hösten.

■ Betongsprutningen av bergsinfarten som pågått en längre tid börjar närma sig sin fullbordan. Under tiden besprutningen pågått har ej lastbilar kunnat tas ner i berget för lossning och lastning och de gående har haft besvärligheter med

att i dunklet skydda sig för utsprutande betong. Men när detta läses är arbetet klart.

■ 2 materielhissar är under uppmontering i berget, vilket kommer att underlätta transporten mellan våningsplanen.

■ 15 olika projekt betr. ny- och tillbyggnader finns på önskelistan. Som

punkt 1 och mycket välbehövligt är tillbyggnad av administrationsbyggnaden. Bl. a. objekt finns, plåtskjul för stångmateriel vid Igelsäter, godsstation vid bergsinfarten, nytt golv i logen vid Asby o. s. v.

■ Även kontorspaviljongen har nu drabbats av detta livets "goda", genom att högtalare uppmonterats på ett par ställen.

■ Oscar Söderström har nu bestämt sig för att utnyttja passet och flyga till Mallorca på en 14 dagars semester.

■ Sune Staffansson har semesterat i Italien och studerat konst både i Rom, Florens och på Capri. När reseledaren fick höra att den gode Sune kunde spela munspel inköptes ett dylikt och sedan fick Sune underhålla med musik och sång under utflykterna. En underbar resa säger Sune med instämmande av sin hustru.

■ Dagmar Bengtsson har än en gång gästat Kanarieöarna och som alltid funnit sig väl tillrätta både med mat, bad och goda drycker.

■ Flickan Marianne Söderström som sjöng så vackert för oss i Wadströms CVA-revyer stack till USA i våras. Hon började i familj men bytte till restaurang (serverar drinkar) utanför New York. Detta ger ju lite mer slantar än familje-jobbet också. Hoppas hon fortsätter med sången.

Pensionär

Vid ett kaffesamkväm i UHF:s lunchrum den 9 aug. avtackades städaren Karl Harry Johansson, som den 31 aug. avgår med ålderspension.

Byråchefen K. Hultman avtackade den blivande pensionären för goda arbetsinsatser och önskade honom allt gott för kommande tider.

Fackföreningens talan fördes av klubbordföranden S. Edberg, som tackade för gott kamratskap. Båda talarna överlämnade blommor.

Förman A. Schlegel överlämnade en keramikvas från de närmaste arbetskamraterna och önskade Johansson många goda år.

Johansson är född den 22 aug. 1903 i Medåker. Han anställdes vid UHF den 15 febr. 1960.

Tidigare innehade Johansson gården Godby, som han brukade under många år.

Blomsterutrustad Karl Johansson lämnar kaffet i byråchef K. Hultmans sällskap.

Vi hälsar välkomna till UHF

Harriet Sirby, kontorsbiträde	avd 430
Inger Gustafsson, kontorsbiträde	420
Alice Sjunnesson, kontorsbiträde	420
Arne Hermansson, förrådsarbetare	412
Folke Johansson, ingenjör	406

MIN DRÖMRESA

Leif Jonson.

Ifrån landet uti väster tanken glider, hem till gamla kära Sverige då och då, sägs det i visan. För mig var det tvärtom och en dag kunde min hustru och jag förverkliga våra tankar och ta språnget över poelen till landet i väster. Vi flög med det isländska Loftleider från Arlanda med mellanlandning på Island och kom så småningom fram till New York.

Fem härliga veckor hade vi på oss i drömlandet, för att se så mycket som möjligt och för att hälsa på släktingar och bekanta.

Den första anhalten blev hos systersonen Cronje Lindgren i Mont Clair, New Yersy, en förstad till New York. Cronje hade egen firma i försäkringsbranschen och hade elva personer anställda. Han hade förberett vårt besök så att vi under den vecka vi bodde hos honom fick se och uppleva så mycket vi orkade med, både om dagarna och även på nätterna. Vi var bl. a. på en Broadway-revy, som var enastående påkostad, något som man aldrig kan få se maken till i gamla Sverige.

Vi besökte FN-palatset och hade en norsk pike som ciceron. Hon berättade att Hammarskjöld varit mycket populär och att svenskar överhuvud är mycket välsedda i USA. Empire State Building med dess 102 våningars och 349 meters höjd var vi uppe i och hade en hänförande utsikt över New York. Vad jag särskilt förvånades över var att trafiken på gatorna flöt så bra. Det kan till viss del bero på att det är oerhört dyrt att krocka eller skada någon i trafiken.

Ombord på en torpedbåt, som byggts om till fiskebåt, fick jag en dag vara med på havsfiske i Atlanten eller oceanen som amerikanerna säger. Den här gången gällde det blåfisk en synnerligen delikat fisk. Vi var minst 30 personer som var och en hade sin fångstlina och när det så nappade kunde det bli en aning rörigt, men det redde upp sig under sakkunnig ledning. Fisken högg bra och fiskelyckan var god, den gången.

Efter besöket i Mont Clair for vi med Grey-hound buss till Minneapolis. Resan tog 30 timmar men bussen var bekväm och naturen fantastisk. Vi passerade Blå bergen i Pennsylvania med inte mindre än 6 tunnlar som vardera hade en längd av 1.600—1.700 meter. De bergen var något av det vackraste vi sett, och när vi sedan kom in i Iowa sträckte sig bördiga majsfälter så långt ögat kunde se. Vägarna var utomordentligt fina, dubbla autostrador med 3 filer i vardera. Trafiken flöt fram utan minsta hinder.

I Minneapolis gästade vi mina systrar Kathrine och Margit. Vi bodde hos Margit och hennes man Karl Gösta Nyberg. Han är nu pensionerad och hade god tid att ta hand om oss. Tidigare var han medlem av stadens symfoniorkester där han tjänstgjort i c:a 40 år. Min syster och svåger träffade varandra på amerikabåten 1919 första gången min syster for över poelen. Svågern var då medlem av skeppsorkestern. En tid senare gifte de sig.

Minneapolis är en typisk svenskbyggd stad, ren och fin i motsats till New York, där det var ganska skräpigt. Vi kunde per bil bese både staden och landskapet under sakkunnig ledning.

Vi hade även turen att träffa en gammal Arbogabo i Minneapolis, Gerhard Bergenbrink (Fredriksson). Han var under sin Arbogatid aktiv idrottsman inom IFK, närmast friidrott. Tiokamp och längdhopp var hans specialitet och i dessa grenar vann han flera tävlingar. Han bad mig hälsa alla gamla idrottskamrater och vänner i Arboga. Vi träffade många svenskar både i Minneapolis och i andra städer och det var faktiskt rörande att se och uppleva vilka känslor som kom i dagen för gamla Sverige och vilken utomordentlig gästfrihet de visade oss.

Vi delade vår tid mellan mina systrar Margit och Kathrine, men jag fick ändå tid att vara med på en fisketur i de fiskrika sjöarna Minnetonka och Milake. I

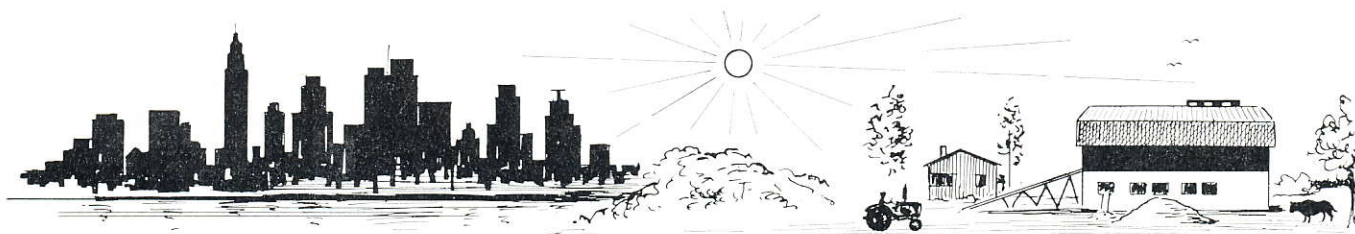
båda sjöarna fanns det gott om både gös och abborre och dessutom en fisk som kallades solfisk. Den hade jag aldrig hört talas om tidigare, men jag fick upp några sådana också. Det var en platt och gul fisk som var mycket god i smaken.

Pengar behöver man ju ibland och för den skull besökte jag i celebert sällskap Federal Bank i Minneapolis. Där var jag miljonär för en alltför kort minut. Denna bank är ett stort företag med inte mindre än 14.000 filialer och i Minnetonka lyder 1.400 filialer under Minneapolisbanken. Byggnaden, som banken var inrymd i, var 12 våningar med skyddsrum under jord som lär vara säkra för atombomber. Dessa skyddsrum var inredda med bäddar och sanitära anordningar för de anställda för 14 dagars vistelse där i händelse av krig. Konserver och annan föda hade också lagrats upp där. Bankdirektören var vänlig att öppna valvet för mig och det var då jag hade tillfälle att hålla 1 miljon dollar i handen.

Hemfärden gick från New York när det började skymma och den syn man fick från flygplanet, när det gjorde en sväng över staden med dess miljoner ljus, kommer vi sent att glömma. Färden gick över Grönland och att se dess berg i strålände sol var verkligen en upplevelse. Resan tog c:a 11 timmar och servicen ombord var den bästa tänkbara.

Resan kostade naturligtvis en hel del, men både min hustru och jag tycker att det var väl använda pengar och att det hela var en riktig drömmesa. Nu har vi minnen att leva på för många år framåt från denna resa och när man har släkt så långt borta från hemlandet är det skönt att veta att de har det bra och trivs i sitt nya land.

Leif

Driftvärnet i ny uniform

Fältuniform m/39 har modifierats och kallas nu uniform m/39—58 Vidare har överdragsuniform m/41 utbytt mot grönställ

Framåt marsch i ny utrustning

Driftvärnsman Harry Odenhult i uniform m 39/58, Bertil Blomqvist iförd hjälm, hjälmnät och kpist, Folke Westergren med röda korsbindel och förbandsväska samt Gunnar Rystedt i grönställ.

F1 SNUVADE VÅRT DRIFTVÄRN PÅ FÖRSTAPLACERINGEN

F1 bröt CVA-UHF driftvärns 4-åriga segerrad med 3,2 poäng.

Vid FV-dv-tävling 1966 som arran-

gerades av hvoff fo 48 i trakten av Enåker den 8/6 deltog de sex bästa lagen efter uttagning 1.

Dv	Stridsskjutning			Snabbeld	Fält-skjtn	Hgrkastn	Avstbed	Summa	Plac
	I	II	III						
F1	142	165	199	58	67	26	44,6	701,6	1
CVA	137	120	190	85	99	20	47,4	698,4	2
F17	128	139	141	79	62	30	37,4	616,4	3
CVM	131	150	116	68	74	22	36	597	4
F6	104	147	153	68	44	18	43,4	577,4	5
F11	91	100	109	79	62	6	43,4	490,4	6

Vi lovar att lägga på ett kol extra till nästa år.

Fråga som rikshemvärnschefen hänskjutit till behandling vid driftvärnning som kommer att hållas vid F2 den 20/10 1966

Är det lämpligt att förse hemvärnets gevär m/96 med monteringsbart pistolgrepp?

Skytteförbundens överstyrelse har hos chefen för armén hemställt att gevär m/96 får förses med monteringsbart pistolgrepp m. m.

De föreslagna ändringarna innebär i stort:

Pistolgreppet:

Detta är reglerbart i kolvens längdriktning och i form efter handens fattning. Reglerbarheten är 2 cm med 5 st intervaller.

Kolvlängder:

Medium: m/96 oförändrad längd.

Minimum: 20 mm kortare

Maximum: 30 mm längre

Det vore av värde att få del av driftvärnsmännens synpunkter på lämpligheten av att förse hemvärnets gevär m/96 med monteringsbart pistolgrepp.

Ovannämnda fråga behandlas inom resp driftvärnsavdelningar före tinget och resultatet av en opinionsundersökning kommer att redovisas under tinget.

Förslagsrapport

Sista rapporten från förslagsverksamheten slutade i optimistiska tongångar och glädjande nog har dessa visat sig vara berättigade. Vi har i år hittills fått in 23 nya förslag samt 1 förslag återremitterat till förnyad behandling. Av dessa är 13 st behandlade och 11 st under behandling. Av de 13 behandlade förslagen har 4 st erhållit belöning, 5 st är föreslagna belöning över 300:—, samt 2 st har erhållit erkännande. Av de 5 förslag som är remitterade till FF för fastställande är Kalle Norling pappa till 3 st. Mera därom i nästa nummer av Bergtrotlet.

De belönade förslagen är:

460 Molander avd 281 och 390 Karlsson avd 102.

Tång för flexwellkabel 200:—.

1847 Karlsson avd 202.

Golvlist på avd 202 200:—.

694 Mattsson avd 130.

Isolering av inneranod i silverbad 150:—.

440 Corsell avd 370.

Mod av duplic-app 3M Unipr 89 210:—.

Erkännande med åtföljande flp-modell erhöjll:

1347 Jonsson avd 251.

Mod av antennväxlingsrelä.

9422 Lindholm avd 233.

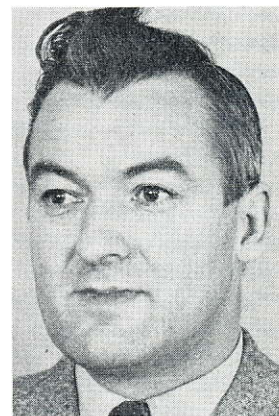
Mod av provtr för kraftenhet rb 27/28.

Dessa två förslag var av hög teknisk kvalitet men kunde p g a olika anledningar ej erhålla penningbelöningar.

I nästa nummer hoppas vi kunna komma med stora och trevliga nyheter.

Sekr

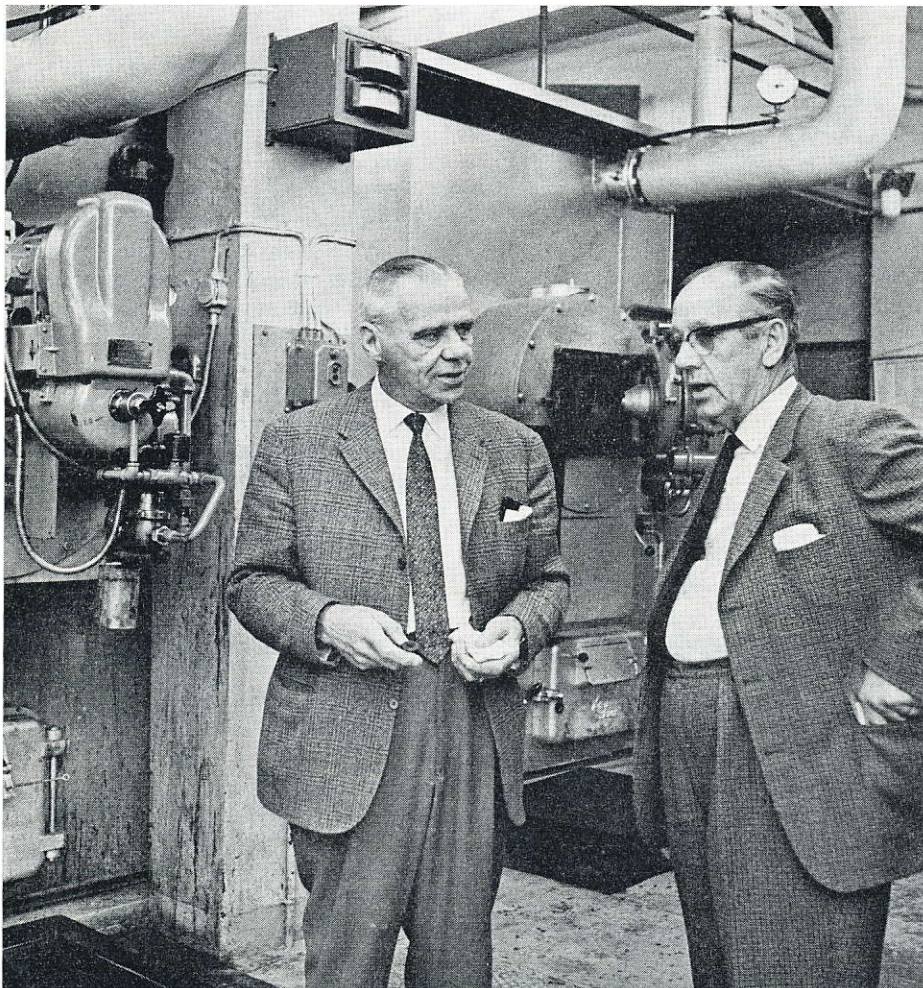
IN MEMORIAM

Stig Larelius.

Civilingenjör Stig Arild Larelius avled den 11 juni 1966. Han var född den 27 april 1911 i Laholm och avlade civilingenjörsexamen år 1934. Redan år 1941 kom han i Flygvapnets tjänst och var anställd som konstruktör vid FFVS, Ulvsunda, tills han den 1 april 1945 flyttade över till konstruktionskontoret vid CVA.

Maskinmäst. Hedlund slutar ventilera

Veteranerna Alf Hedlund och Nils Lifvendahl ventilerar luftkonditionsteknik.

När en man efter ett idogt arbete har nått den åldern, som berättigar honom att njuta sitt otium cum dignitate, händer något, som för många kanske endast är en episod utan större betydelse, under det att andra, som haft förmånen att under en följd av år få samarbeta med honom, finner händelsen i högsta grad betydande. Inte mindre när det gäller en sådan färgstark person som Alf Hedlund. Det är en så kallad "salt kille", som här tagit sin mats ur skolan i den trygga förvisningen att vi, som är kvar, har både luft och vatten så vi klarar oss. I och med att Alf lämnat över sysslan till sin efterträdare är det nog förståeligt om han ändå, då och då, hälsar på oss.

Hedlunds första kontakt med CVA var när han som Fortifikationsförvaltningens kontrollant hade att övervaka installationer av alla de slag i en massa bergtunnlar, som sedermera skulle bli en av landets modernaste bergverkstäder, CVA. En utförlig historik över Hedlunds arbete vid CVA under de mer än tjugio åren skulle bli av sådan omfattning att tidningen inte skulle få

plats med något annat. En sak är emellertid viktig att komma ihåg. Att söka avhjälpa alla de "barnsjukdomar", som onekligen måste vidlåta en anläggning som CVA bergverkstad, föll till största delen på Hedlund. Man kan nog utan överdrift säga att jobbet som bas för värmen och ventilationen i bergverkstaden inte alltid var så roligt, men trots all kritik och gliringar, som kom fram så gick det inte att få den envise norr-länningen ur blans. Och väl var det.

Bäste Alf. Låt oss inte bara tala om de besvärliga åren utan hellre hänge oss åt många av de roliga minnen, som vi har från Din medverkan i skyddskommittén. Minns Du rundvandringarna genom verkstäderna, när Du ibland fick hålla riktiga föreläsningar för att övertyga folk om att luften räckte till och att deras farhågor var i högsta grad omotiverade. Dåvarande huvudskyddsombudet, Nils-Arne Sidmar var alltid angelägen att skicka fram Dig för att ta de värsta stötarna med den motiveringen att "den Hedlund, med sina troskyldiga ögon inte kan övertyga, är inte värd att offra tid på". I sanning en både trev-

lig och intressant tid, värd att minnas av alla som hade nöjet att få vara med. Vi glömmar heller inte de tillfällen när vi hade Dig hos oss kring ett bord och vi efter en del övertalningar fick Dig att berätta episoder från den tid då Du med Dina saltstänkta ögon gjorde flickorna i många världens hamnar villrådig.

Från Din tid på djupvatten sitter ännu kvar så mycket saltskum, som behövs för att Du även i Ditt kommunala värv ska lösa de uppgifter, som Du i stadens verkstyrelse blir ålagd. Salta killar behövs.

Med ett tack för alla de år vi fått arbeta tillsammans och med en förhoppning att Du verkligen ännu i många år kan ge samhället Dina tjänster (som det så väl behöver) tror jag mig kunna försäkra att det arbete Du nu lämnat väl kommer att förvaltas av Din efterträdare, som också är en "salt kille".

Var rädd om Dig, manar CVA skyddstjänst.

Attan

Vid en liten avskedslunch den 30.6. 1966 på Gyllene Balken högtidlighölls maskinmästare Alf Hedlunds avgång. Efter måltiden gjorde CCVA en återblick och erinrade om att Hedlund och Lifvendahl var de som anställdes först vid CVA. Hedlund har sedan medverkat till CVA utveckling spec på det värme- och sanitetstekniska området. Även om det inte alltid uttalats, har alla värdesatt Hedlunds insats trots att han stundom utsatts för kritik då vedersakarna inte känt de verkliga förhållandena. Från den närmaste kamratkretsen överlämnades som tack en kristallkaraff med glas samt blommor. Därutöver överlämnades många blombuketter med personliga dedikationer från underordnad personal, arbetsledning och fackförening.

Hedlund tackade de närvarande och bad dem sprida detta till de som inte kunde nås här. Han påstod själv ha ett hetsigt humör, men det berodde på att han gick helt upp i sitt arbete och inte hade tid att välja ord. Hans ambition var att få ett gott resultat.

Maskinmästare Arne Johansson, som efterträder Alf Hedlund presenterades också vid detta tillfälle.

MYGLARE.

Vänner som stjäla Din tid är värre än andra tjuvar, ty de kan inte lämna tillbaka det stulna.

Urban Hjärne
1641—1724

Jag minns så väl när vi möttes första gången. Han verkade så rörande hjälplös och jag blev kär från första stund. Han har förändrats en del sedan dess, men ibland kommer behovet av kvinnlig omtanke fram och då känner jag att han behöver mig.

HAN är en ganska satt kille, blåögd och blond och en riktig viking. Tidigare hade han Beatles-frisyr, men jag lyckades med lock och pock få honom att "halvsnagga" sig. Han tycker själv att det klär honom för han speglar sig of-

ta. Han är ganska fåfång — någon har ta sagt att han har norra Europas bredaste axlar — och han bröstar sig framför spegeln tills skjortknapparna är i fara och ser vådligt tuff ut, när han tror att ingen ser honom.

Han är bilfantast också. Han äger en illröd sportkärva, som tar mycket av hans tid i anspråk. Ibland blir jag lite orolig. Han verkar så hänsynslös när han kör, bryr sig inte om vad som finns i vägen, varför han krockar ganska ofta. När sportkärvan repareras brukar han

till en gammal VW, som då får duga.

Han är ganska tystlåten, lugn och snäll men ibland kan han bli otroligt arg. Han har till och med gett mig en snyting då och då — men han brukar ångra sig när han ser att jag blir ledsen och då blir han världens gulligaste kille. Han kysser mig inte så ofta, men när det händer så gör han det desto rejälare. Med hans armar om min hals står tiden stilla och allt känns underbart.

Jag vet dock aldrig var jag har honom riktigt. Härom dagen, när jag var inne i en affär och han väntade i kärnan utanför, började han prata med två unga, söta flickor på trottoaren. När jag kom ut höll han t. o. m. en av dem i handen. Han flirtar även med mina väninnor som kommer på besök, klappar på dem och gör sig till. Då kråmar han sig som en påfågel tycker jag.

Han tycker om mat också och är inte så noga utan äter nästan allt. Han plockar och äter mest hela dagarna och har nästan alltid någonting som han tuggar på.

Han dricker också — han drack flera förr, men det kan ändå hända ibland att han vaknar mitt i natten och måste ha ett glas...

Han är inte snål. En dag satt han vid köksbordet och rev en tia i små, små strimlor och han såg underbart lycklig ut.

Han är så okonventionell. Ibland under besök hos vänner har han plötsligt somnat ifrån alltihop, en gång t. o. m. under bordet. Han har inget vidare bordsskick heller. Kladdar ner och rapar gör han värre än Skäggen, men när det ser ut som värst ger han mig ett ömt leende — lite tandlöst kanske — och jag smälter som vax. Han har inte så många tänder men han tänker skaffa sig ett praktfullt garnityr så småningom.

Han är väldigt musikalisk, knäpper på radion stup i ett och stampar takten till allt från pop till Beethoven. Förr grät han så fort han hörde munspelstoner — nu blåser han själv dessa ljuva toner. Han föredrar dock att spela piano; han tycks då riktigt få utlopp för sina känslor. Han spelar mycket modernt och vackert, men jag förstår mig ju inte på alla finesser...

Ja, tiden har gått så fort tillsammans med denne mångsysslande lille man, som jag älskar så mycket. Jag kan knappt fatta att han redan har fyllt ETT ÅR!

Nu ropar han på mig och ingen kan ropa på mig som han: Mamma! Mamma!! MAMMAAAA!!!

CVA Top-pop band THE DECIBELLS

CVA eget högt och välklingande band "The Decibells" uppträder både ute och inne och närhelst ni önskar. Här visar de hur man angör en brygga och försöker inkorporera den nya vattenorgeln till sin instrumentsamling.

Från vänster: Sven-Ove Svensson, trummor; Stig Jäderlund, gitarr; Ingemar Lewin, piano; Stig Lidfeldt, dragspel; ??? bas.

Ja var 17 är basisten? Finns det ingen basist vid CVA, UHF eller DC? Anmäl er omedelburt till Lewin tel 184 snabb 184. Det vore väl cellosamt om just ni blev basen i basset som knäpper fram de hjärtevärmade decibellerna.

VÅRA "KRON"-HJORTAR

Våra hjortar synes nu ha acklimatiserat sig inom verkstadsområdet och verkar trivas gott. Hjorten fällde sina horn i mitten av maj månad och de utgör nu en vacker prydnad i administrationsbyggnadens vestibul på nedre boten.

En positiv överraskning har varit att planterade buskar och blommor har klarat sig så bra från skadegörelse. En del tulpaner och tidiga vårlökar utgjorde visserligen en oemotståndlig lockelse,

men i övrigt har våra vänner hållit sig till annan föda.

Den största besvikelsen är, att den väntade tillökningen av familjen har uteblivit. Efter vad jag hört, är det i år en vanlig företeelse. Så har t. ex. Västerås stad i stället för väntade 8 kalvar endast fått 3.

För att vår stam snabbare skall tillväxa behöver vi skaffa ytterligare en hind. En sådan kan erhållas från Västerås i januari månad för en kostnad av

300:— kr. För att slippa gå runt med en insamlingslista har vi tänkt att under höstens lopp sätta upp ett antal sparbössor där större eller mindre bidrag kan lämnas för detta inköp.

I övrigt är ingenting annat aktuellt på hjortfronten, än att vi inom en nära framtid kommer att få ett trampgaller vid fälthangarsgrinden. Detta galler kommer att förhindra, att hjortarna går ut, även om grinden står öppen.

G. Wase

YRKESKOLAN

Examen för årsgrupp 1963—1966 24 nya telemontörer

Fredagen den 26 aug samlades de elever, som varit ute på flottiljernas avd 6 och de som varit på CVA, till en examenshögtid på elevhemmet Ekbacken. Förutom eleverna var inbjudna ett antal gäster med CCVA i spetsen.

CCVA talade till pojkarna och delade ut betyg och premier. Birger Ahlin för FCTF och Bo Forsander för FCPF lyckönskade pojkarna till deras utbildning och välkomnade dem ut i produktionen. Bertil Söderberg tackade, med instämmande från lärarna, för en trevlig tid och önskade lycka till. Ing L. Thornström talade på ett intressant och stimulerande sätt om autotesten.

Kvällen avslutades med samtal om framtidsutsikter och även en del tillbakablickar på händelser som inträffat.

Bertil Söderberg

Nytt läsår

Nytt läsår — intagning av 24 nya elever i klass I. Söndagen den 21 aug var föräldrar och blivande elever inbjudna till elevhemmet Ekbacken. Husmor frk Inga-Märta Axelsson bjöd på kaffe och föreståndare Sten Westerman visade gästerna lokaliteterna.

Därefter styrdes stegen till CVA där verkstadsdir A. Högfeldt med hjälp av sina bilder, orienterade om våra arbetsuppgifter. Ing Söderberg talade om yrkesskolan och hur den fungerar samt något om yrkesansvar.

En kort vandring i bergverkstaden in gick som punkt i programmet. Alla var ense om att man ej väntat sig så fina lokaler i bergtunnlar. Promenaden gick vidare upp till yrkesskolan, som besågs och beundrades.

Några av fäderna sade sig kunna stanna i stället för sönerna. Man får väl hoppas att de sistnämnda sätter till all kraft för att bevisa att de är bäst.

Nya elever:

Anders Andersson, Stråssa
Bengt-Arne Andersson, Tibro
Tommy Andersson, Skinnskatteberg
Anders Bergman, Ramsberg
Håkan Gustavsson, Oxelösund
Lennart Hammarstedt, Frösön
Tommy Isaksson, Stråssa
Lars Jansson, Ramsberg
Gert-Owe Jehander, Arboga
Bertil Knutsson, Himmeta
Karl-Ake Kämpe, Kvarnsveden
Lars-Eric Larsson, Kvarnsveden
Per Lenander, Arboga
Lars-Göran Myrelid, Himmeta
Ove Norman, Arboga
Göran Olsson, Krylbo
Inge-Lars Olsson, Köping
Ronny Pamp, Hökåsen
Håkan Pettersson, Arboga
Kent Rundqvist, Grythyttan
Ulf Samuelsson, Bredsjö
Lars-Gunnar Strinnholm, Östersund
Bengt Våglin, Närke Kvarntorp
Stig-Ake Ängsved, Storå

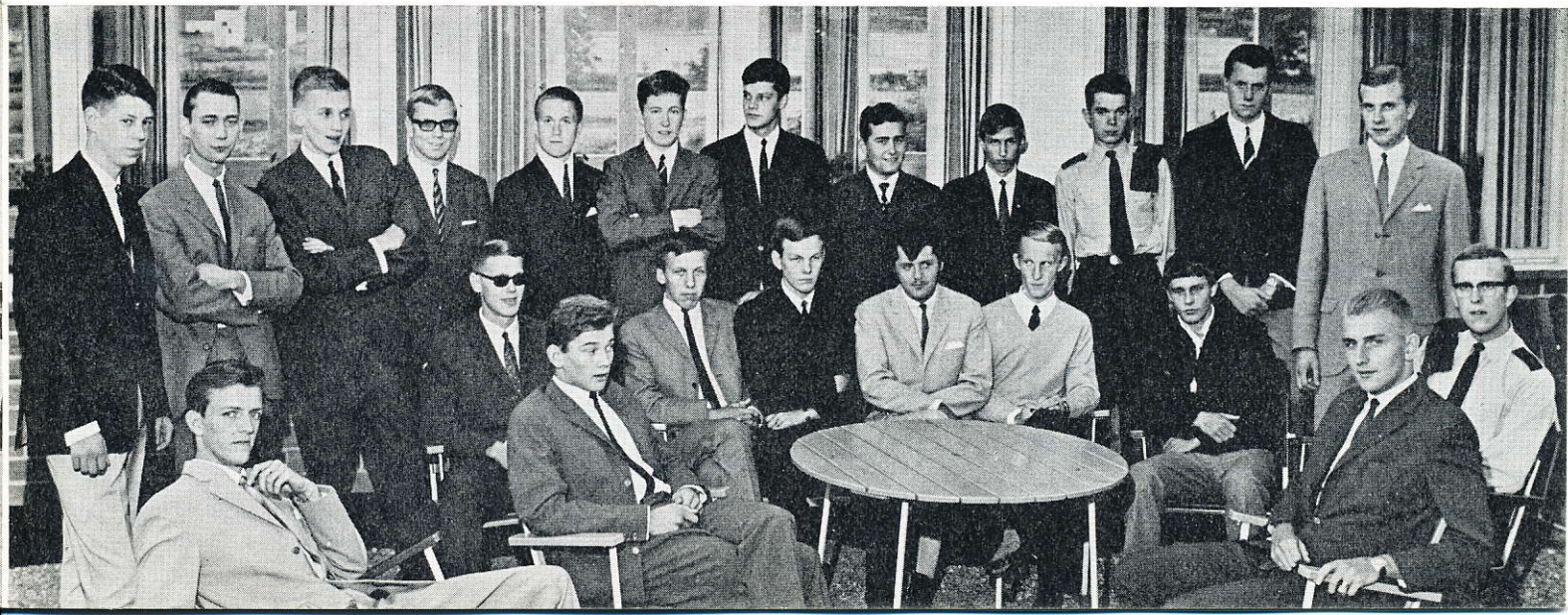
Bertil Söderberg

AVGÅNGSKLASSEN:

Stående från vänster: Per Wång, Inge Larsson, Lennart Olofsson, Kjell Dahlén, Ingemar Jonsson, Per-Erik Pettersson, Bengt-Ake Pålsson, Stig Engfors, Jan Westerman, Jan Öhrling, Ove Wiman, Torsten Andersson.

Sittande från vänster: Karl-Gunnar Karlsson, Ante Lundberg, Per-Olov Johansson, Lars Hjalmarsson, Roland Svedlund, Jan Ohlén, Nils-Roland Larsson, Erik Johansson, Sven-Olov Gustavsson, Bengt Deimut.

Gullbrand Tirén och Stig Blom var icke närvarande när bilden togs.

Segelflygdagar på CVA flygfält

Segrare och tävlingsledare under vingen. Fr. höger: Roger Falk, Västerås, 1:a; Sture Jerstedt, Västerås, 2:a; Istvan Wlassics, Eskilstuna, 3:a; Hans Källbäck, Västerås, 6:a. Tävlingsledningen: Olle Berg, Wallis Tell, Rolf Lundberg och Nils Andersson.

Arboga Flygklubb hade åtagit sig att arrangera det första distriktsmästerskapet i segelflyg för östra distriktet, vilket omfattar flygklubbarna i Södermanland, Stockholm, Uppland, Västmanland och Gotland.

När det var dags att börja tävlandet hade det anmälts 19 st. deltagare varav en lämnade återbud i sista stund.

Med Wallis Tell från Eskilstuna flygklubb som tävlingsledare var det så dags att snurra i gång segelflygkarusellen för den kommande veckan och hoppas på ett fint segelflygväder. På den punkten blev vi bönhörda över hövan, för det blev som den minnesgode semesterfiraren säkert ej har glömt, det bästa sommarväder som vi har begåvats med på många år. Vi segelflygare är på väderlekspunkten (och på många andra områden) ett konstigt släkte, vi gick nämligen omkring och klagade över att vädret var "för fint". Vi vill gärna ha en del moln på himlen (cumulus) under vilka det "stiger", vilket menas att det finns termik som är segelflygarens drivkraft.

Arboga Flygklubb ställde upp med 2 st tävlande, Bengt Carlsson och under-teknad och vi fick båda räkna oss till "turisterna" på området. En titt i anmälningslistan visade nämligen deltagande av svenska mästare, deltagare i världsmästerskap samt 3 st svenska rekordhållare.

Tävlingsveckan blev trots att det en del dagar saknades "cumulus" mycket lyckad, med 7 tävlingsdagar av 7 möjliga. Det flögs ca 500 tävlingstimmar och mer än 21.000 tävlingkilometer.

Resultatmässigt blev det också mycket fint, med ett svenskt rekord, Istvan Wlassics, Eskilstuna flygklubb, satte nytt hastighetsrekord på 300 kilometers triangelbana. 69,37 km/tim.

Som slutord kan sägas, att det var den roligaste (och arbetsammaste) semesterveckan jag upplevt på många år.

Olof Jonsson

Slutgiltig resultatlista: 1) R. Falk, Västerås FK, 5511,42 p., 2) S. Jerstedt, Västerås FK, 5250,85 p., 3) I. Wlassics, Eskilstuna FK, 5044,35 p. Bäst från Arboga FK var Olof Jonsson på 13:e plats med 4365,22 p. följd av B. Carlsson på 18:e plats med 1572,01 p.

Antal tävlingsdagar blev de maximala, 7 st.

Antal svenska rekord blev ett st, hastighetsflygning på triangelbana 300 km.

Antal tävlingsflygtimmar blev 500.

Antal flygna tävlingkilometrar mer än 21.000.

Detta utmärkta resultat har icke enbart uppnåtts av de goda tävlingspiloterna, deras medhjälpare eller det "trevliga" vädret utan först och främst av det enkla, effektiva och stimulerande arrangemang kring hela tävlingen som skapats av Arboga flygklubb och dess medlemmar.

Tävlingsledaren Wallis Tell framförde härmed sitt tack till alla som bidragit till att tävlingarna kunnat genomföras så utomordentligt och hoppas att den tävlingsform som skapats här har alla förutsättningar att stanna.

GRATULATION

CVA

60 år

1966

4/11 Olof Hemryd avd 776
14/11 Melker Anerby 200

50 år

1966

2/10 Gösta Engberg avd 646
4/10 Charles Fernsten 553
17/10 Birger Karlsson 570
19/10 Egon Henziger 100
23/10 Ture Olsson 620
2/11 Georg Molander 864
10/11 Georg Kohlström 761
27/11 Oscar Sjöstrand 646
29/11 Stig Pettersson 522
4/12 Sven Peterson 100

TACK!

Ett varmt tack för blommor och vänligt deltagande vid min makes och pappas, Sven Anderssons, sjukdom och bortgång.

Rut
Nina och Björn
Barnbarnen

Ett varmt tack till vännerna på CVA som bidragit till min avskedsgåva.

G. Fogelquist

Mitt hjärtliga tack för den vackra avskedsgåvan.

Ing-Marie Fransson

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater för den fina gåva jag fick när jag slutade min anställning på avd 875.

Harriet Mäenpää

Jag ber att få framföra mitt hjärtliga tack till chefen för CVA, FCTF och arbetsledare, kamrater vid min avdelning, skyddstjänsten, Bergtrollet och alla övriga, som uppvaktade mig med blommor, gåvor, mat och dryck på min pensioneringsdag.

Alf Hedlund

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater vid UHF för vänlig hägkomst på min 70-årsdag.

Axel Gustafsson

För all uppvaktning på min högtidsdag ber jag härmed få framföra mitt hjärtliga tack.

A. Gernandt
UHF

För all visad vänlighet och uppvaktning på min högtidsdag framför jag härmed mitt varma tack.

S. Julle
UHF

Ett hjärtligt tack för vänlig hägkomst på min 50-årsdag.

Folke Hellkvist

Mitt hjärtliga tack till chefen för CVA, arbetskamrater och vänner för den stora gåva jag fick, när jag slutade min anställning på CVA.

Sven Malmkvist

När jag som pensionär slutade mitt arbete den 30 juni 1966 vid CVA fick jag mottaga stor uppvaktning och vänlighet i form av en "håvbåt", lastad med silverpengar, samt blommor från kamrater på UHF. Till Eder alla, som medverkat till ett vackert minne för mig, då arbetsdagen är slut, får jag framföra mitt hjärtliga tack.

J. Oscar Ericsson
"Breck-Anners"

Ett hjärtligt tack till vänner och arbetskamrater för den vackra gåvan jag fick då jag slutade min anställning vid CVA.

Ingrid Knudsen

Varför riskera stötar?

500 utmanar 550

Robot starkare än telekomponenter

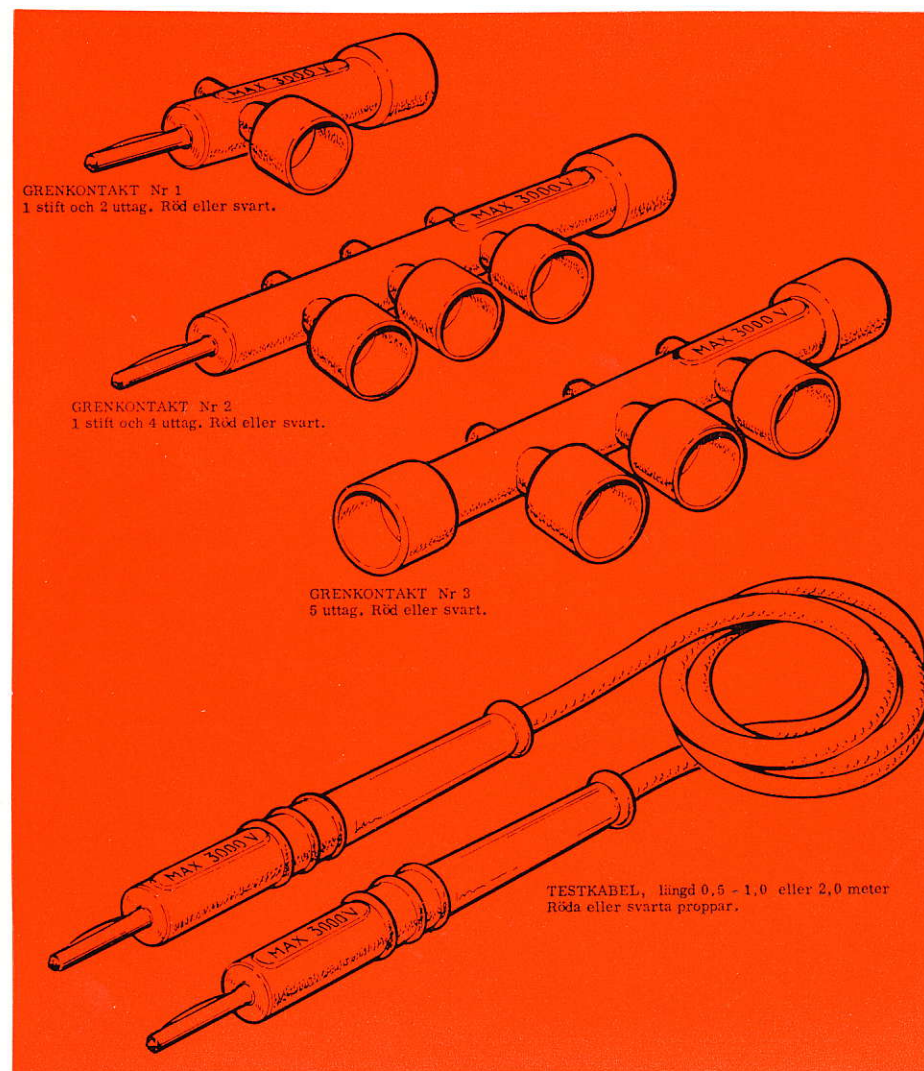
Ett arbetsområde, som kommit lite i skymundan när det gäller arbetarskyddet är väl det laboratoriemässiga forsknings- och experimentarbete, som ständigt bedrivs inom vår tele- och radioverksamhet. Utvecklingen har gått snabbt och trots de framsteg, som görs inom de elektroniska vetenskaperna står man fortfarande kvar på samma plats, som man gjorde under radions- och svagströmsteknikens barndom. Jag tänker då närmast på den gamla hedervärda "banankontakten", som man än kan se i användning och detta på arbeten, som ligger långt ifrån vad vi vill kalla trygga. De spänningar, som det nu rör sig om har nått sådan höjd att det behövs andra don än de gamla klen-spänningsgrejorna för att arbeten vid testning av olika apparatenheter ska kunna ske utan större risker.

Det är därför glädjande att vi i dag kan erbjuda utrustning, som gör alla

s k uppkopplingsarbeten väsentligt mycket tryggare än vad hittills varit möjligt. Glädjen förringas ej heller av att det är inom skyddskommitténs egna led, som denna utrustning har skapats. Huvudskyddsombudet Janne Andersson har med bistånd av sin sektionschef verkstadsing Seffer lyckats få fram en typ av grenkontakter och testsladdar i beröringsskyddat utförande, som efter hittills utförda prov rönt stor uppskattning.

Det är skyddstjänstens förhoppning att alla, som sysslar med arbeten av detta slag också ges möjligheter att få tillgång till dessa beröringsskyddade kontaktodon. Det blir närmast arbetsbefällets uppgift att ombesörja detta. I "Meddelande från skyddstjänsten" nr 2-66 ges anvisningar om hur de betecknas och var de kan beställas.

Skyddsingenjören

TESTKABEL och beröringsskyddade GRENKONTAKTER för laboratoriebruk. Märkta: Max 3.000 volt. Beställes från Avd 642, CVA, ARBOGA.

EGEN OMTANKE — BÄSTA SKYDD!

Tjänsteställe 550, robottekniska kontoret, har länge haft sina lokala spel och roat sig på egen hand. Ett retat tjänsteställe 500, eltekniska kontoret med telekomponenter, försökte bryta 550:s isolation med en i stora ord utfärdad utmaning på sex-kamp. Vad kunde detta innebära?

550 accepterade och ställde upp 15 slagkraftiga kämpar den 8 sept på ången, svalkad av Harry fontän i Anders Damm, där 500 väntade.

De första grenarna var spikslagning, pilkastning och varpa och utfördes helt individuellt. Trots idog träning syntes utförandet svårare än väntat. Vid sammanräkning konstaterades att 500-laget upptog fler medlemmar än 550. För att inte omspel eller lottning skulle behöva förekomma togs medelvärderna, vilket utföll så att 550 vann alla tre grenarna.

Därefter justerades lagen till 15 man vardera och säcklöpningsstafett vidtog. Varje man skulle ta sig fram 25 meter och sedan "hög nästa ve". Vid själva tävlingen utvecklades både långvägs- och kortvägsteknik. Den förra var nog förhärskande, men Rune Magnussons egenartade UK-teknik säkrade 500-sidans överlägsna seger.

Den påföljande dragkampen visade sig vara rätt miljöpåverkad. De som drog utför segrade. Repet lades utslagsvis på tvären varefter 500 drog 550 på ishavsleran över skiljestrecket. Då mörkret föll på kunde inte ytterligare dragningar göras, 500 förklarades segrare och sista gren, ölhävningsstafett, vidtog.

Spänningen var oerhörd, då den kunde bli avgörande. Antingen oavgjort eller seger för 550. Lagen stod uppställda mitt emot varandra med en ouppdragen flaska öl framför sig. Ett förslag till protest att en deltagare inte hade Arboga öl avslogs, då domaren var mild. Zingo godkändes dock i ett fall utan vidare. Stafetten tillgick sedan så att första man tog upp sin flaska, korkade upp den och tömde den fortast möjligt genom "halsning" varefter flaskan med öppningen nedåt ställdes på huvudet d v s den tävlandes. Först därefter fick nästa man ta i sin flaska och "hugga ve". Spänningen var stor.

De som tävlade med klass I dricka åstadkom mycket stark skumbildning, vilket gjorde att ledningen växlade hastigt flera gånger. 550 ledde i mål.

Därmed hade robot segrat med 4-2 över teletekniken med komponenter. 500 talade gott om 550 och Bengt Nilsson överlämnade ett nyinstiftat vandringspris av en kromosommagnetron. Denna skall väl sända ut pulsvågor till nya tävlingar inom en viss framtid.

R.-F.

Där kraven på snabba, precisa besked är störst
– inom flyget, kustförsvaret och luftförsvaret –
där finns Arencos med i bilden

ARENCO ELECTRONICS

SIKTGATAN 11, VÄLLINGBY

